

Projekt edukacyjny
"Miasto Gdynia
w okresie II Wojny Światowej"

Zeszyt nr 15

KALENDARIUM
1.09.1939-11.11.1939

	<p>1 września</p> <p>piątek</p> <p><i>Bronisławy, Idziego</i></p> <p>wschód słońca 5.52, zachód 18.39</p>
1	<p>O godz. 4 rano Oddz. Wydz. „Redłowo” ostrzelał w Orłowie pociąg jadący od strony Sopotu z żołnierzami batalionu SS „Heimwehr Danzig” przebranymi w mundury polskie. Próba zaskoczenia obrońców przez dywersantów została udaremniona. Most kolejowy na linii Sopot-Gdynia został wysadzony w powietrze przez pluton pionierów (plutonowy Gierałtowicz).</p>
2	<p>Łamiąc prawo międzynarodowe, III Rzesza Niemiecka oraz tzw. „Wolne Państwo Gdańsk” (proklamowane nielegalnie 23 sierpnia) a także Słowacja zaatakowały Polskę. Godzinny ostrzał artyleryjski pozycji 2 Morskiego Pułku Strzelców - MPS (koszary w Redłowie, Placówka nr 1 na wzg. 126,4 - rej. skrzyżowania szosy Wielki Kack-tory kolejowe, Placówka nr 2 na wzg. 84,3 w Kolibkach, stanowiska III Batalionu wzdłuż rz. Kaczej) i folwarku Redłowo. Placówka nr 2 poniosła pierwsze straty w ludziach i sprzęcie (rozbicie stanowiska ciężkiego karabinu maszynowego – śmierć 3 strzelców). Rozpoczęcie (godz. 5.30) walk II i III Batalionu 2 MPS z 1 Gdańskim Pułkiem Piechoty (ex Landespolizei Danzig Regiment 1) i zmotoryzowanym batalionem SS „Heimwehr Danzig” na granicy Gdyni z Sopotem – od brzegu morskiego, Kolibek, Orłowa – po wzgórze między Wielkim i Małym Kackiem. Ok. godz. 10.00 Placówka nr 2 została ewakuowana. Utrata Kolibek. Atakujący zostali zatrzymani przed główną linią obrony na skraju Orłowa i Małego Kacka. Obrona Placówki nr 1 trwała do godz. 13. Zginęli: d-ca placówki pr. Jerzy Prochorski i 3 strzelców, 2 strzelców było rannych. Utrata (niebronionego) Wielkiego Kacka. Około godz. 14 oddziały gdańskie – po ostrzale artyleryjskim pozycji II batalionu – ponowiły natarcie, z zamiarem zajęcia Gdyni, lecz zostały zatrzymane, ponosząc duże straty. Wojsko Polskie zostało ostrzelane przez dywersantów z młyna Horsta Kühna nad rz. Kaczą. Dywersanci zostali rozstrzelani a młyn spalony.</p>
3	<p>Na pozycje obronne Oddziału Wydzielonego „Kartuzy” (IV Kartuski Batalion Obrony Narodowej) natarły: 2 Gdański Pułk Piechoty (ex Landespolizei Danzig Regiment 2) i 207 niemiecka (pomorska) dywizja piechoty (od strony Bytowa-Lęborka).</p>
4	<p>Na pozycje obronne Oddziału Wydzielonego „Wejherowo” (1 MPS, V Kaszubski Batalion ON, komisariaty: Straży Granicznej, Policji Państwowej i oddz. ochotniczych Przynsposobienia Wojskowego) natarły: 32 i 42 pułki Grenzwache, 5 pułk kawalerii ze Słupska i jednostki Grenzschutz. Utrata Nadola i Strzebielina.</p>

5.	Lotnictwo niemieckie zbombardowało bazę lotnictwa morskiego w Pucku. Dywizjon lotnictwa morskiego stracił wartość bojową a obrona wybrzeża straciła jakiegokolwiek wsparcie lotnicze. Podczas nalotu zginął dowódca kmdr por. Edward Szystowski.
5	O godz. 5.55 nastąpił przelot niemieckich samolotów rozpoznawczych nad portem a następnie nalot. Podczas nalotu zginął m. in. rotmistrz Stefan Proszkowski .
6	Wojewoda Pomorski Władysław Raczkiewicz powołał Komisarza Rządu Fr. Sokoła na stanowisko Komisarza cywilnego przy Dowództwie Obrony Wybrzeża Morskiego na Obszar Nadmorski i ustalił obszar jego działania: miasto Gdynia, powiaty: morski, kościerski, kartuski oraz Składnica Tranzytowa Westerplatte) i ewentualnie na obszarach zdobytych (Wolne Miasto Gdańsk). Komisarzowi Rządu zostały podporządkowane wszystkie urzędy cywilne w mieście.
7	Komenda Portu Wojennego Gdynia została podporządkowana Dowódcy Lądowej Obrony Wybrzeża – płk. Stanisławowi Dąbkowi. Przekształcenie Komendy w Kwatermistrzostwo Lądowej Obrony Wybrzeża.
8	Fr. Sokół wydał odezwę do mieszkańców Gdyni „...dla uzbrojonych Dzieci Gdyńskich całkowita ofiarna pomoc...”.
9	Masowy napływ ochotników do punktu werbunkowego do wojska przy ul. Zgody. Rozpoczęcie formowania I Gdyńskiego Batalionu Ochotniczego w ramach Ochotniczej Morskiej Brygady Obrony Wybrzeża. D-cą był mjr Stanisław Hochfeld a jego z-cą – kpt. J. Kössler. Dowództwo batalionu znajdowało się w blokach ZUS przy ul. Świętojańskiej. Wobec braku uzbrojenia, część ochotników skierowano do prac fortyfikacyjnych i obrony cywilnej. Na apel władz, masowo zgłaszali się rzemieślnicy – gł. szewcy i krawcy – celem rozpoczęcia produkcji umundurowania, obuwia i wyposażenia dla wojska,
10	Prezydent Rzeczypospolitej wydał dekret o sprawowaniu zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi, o organizacji naczelnych władz wojskowych i o komisarzach cywilnych od chwili mianowania Naczelnego Wodza (Dz. U. RP 86.543). Dekret stanowił m. in., że przy dowódcach wojskowych wskazanych przez Naczelnego Wodza ustanowieni będą dla współpracy tych dowódców z zainteresowanymi wojewodami komisarze cywilni. Komisarze cywilnych mianuje Min. Spraw Wew. w porozumieniu z Naczelnym Wodzem.
11	Narada w kwaterze płk. Stanisława Dąbka z udziałem Komisarza Rządu Fr. Sokoła. Fr. Sokół poinformował, że objął obowiązki Komisarza Cywilnego obrony Gdyni i Wybrzeża. D-ca Lądowej Obrony Wybrzeża określił potrzeby wojska: 5 tys. mężczyzn do kopania rowów, urządzenie na Oksywiu składów prowiantowych,

	<p>zorganizowania kolumny transportowej, zorganizowania produkcji lub zbiórki koców, bielizny osobistej, płaszczy, pasów, chlebaków, zorganizowania do walki ochotników z formacji „Krakusów”, zorg. na ORP „Bałtyk” obozu dla jeńców wojennych. Łącznikiem Fr. Sokoła do kontaktów z płk. St. Dąbkim został dr Jerzy Hozakowski. Kilka godzin później, w Komisariacie Rządu odbyła się narada, m. In. z udziałem płk. St. Dąbka, mjr. Józefa Rawskiego – szefa służby uzbrojenia. Fr. Sokół poinformował o objęciu obowiązków Komisarza cywilnego przy Dowódcy Lądowej Obrony Wybrzeża.</p>
12	<p>Statki „Jadwiga” i „Wanda” (kpt. Zygmunt Truszczyński) wypłynęły z oficerami i rezerwistami do Jastarni i na Hel. Atak (nieskuteczny) wodnosamolotów niemieckich. Powrót „Wandy” do Gdyni.</p>
13	<p>OORP „Wicher”, „Gryf”, „Orzeł” i „Wilk” wypłynęły z portu do Zat. Puckiej.</p>
14	<p>Drugi nalot (13.50) 60 bombowców nurkujących Ju-87b i 60 myśliwców Me-109 na Kępę Oksywską, port i lotnisko w Rumi. Bateria Canet straciła 13 zabitych (w tym bosmanmat Czesław Tymiński, mat Franciszek Figiel, mat Wiśniewski, mat Jan Kardas), wielu rannych) i 1 działo. Zatopienie większości taboru pomocniczego oraz OORP „Mazur” (zginęło 40 marynarzy) i „Nurek” (zginął d-ca okrętu chor. mar. Wincenty Tomaszewicz i 16 marynarzy). Uszkodzenie ORP „Gryf” (płynącego na Hel). Dowództwo okrętu objął kpt. mar. Wiktor Łomidze Wachtang. Zginęło ok. 50 marynarzy (w tym d-ca ORP „Gryf” – kmdr. ppor. Stefan Kwiatkowski). Zestrzelono 3 samoloty.</p>
15	<p>Służby kwatermistrzowskie 2 MPS zorganizowały ewakuację rodzin wojskowych z terenów bezpośrednio zagrożonych działaniami wojennymi (Orłowo, Redłowo). Wobec blokady połączeń kolejowych osoby te (przebywające przez trzy dni w wagonach kolejowych) zostały zakwaterowane w Gdyni.</p>
16	<p>Zorganizowane zostały punkty sanitarno-opatrunkowe (m. in. w szkołach powszechnych nr 1, 6, 10 i 16, Domu Kolejowego Przysposobienia Wojskowego, Komisariacie Rządu oraz w innych obiektach publicznych).</p>
17	<p>Przeniesienie siedziby Dowództwa Lądowej Obrony Wybrzeża z ul. Zgody 8 do Obozu Emigracyjnego na Grabówku.</p>
18	<p>Z lotniska w Rumi odleciał ostatni samolot PLL „LOT”. Bombardowane lotniska nie spowodowało większych szkód. Wkrótce po bombardowaniu na lotnisku wylądował samolot mata Stefan Czerwińskiego z Pucka.</p>

19	Przeniesienie Komendy Miejskiego Towarzystwa Komunikacyjnego na Plac Kaszubski.
20	Przeniesienie Szefostwa Fortyfikacji Wybrzeża Morskiego na Półwysep Helski.
21	Fr. Sokół wydał zarządzenie dla starostw Obszaru Nadmorskiego, regulujące pracę administracji terenowej w stanie wojny.
22	Rada Ministrów wydała zarządzenie o stanie wyjątkowym (Dz. U. RP 85.1247).
23	Szkoła Podchorążych Mar. Woj. została ewakuowana do Pińska.
24	„Zwierzchnik wolnego państwa Gdańska” (Albert Forster) wydał ustawę o wcieleniu WM Gdańska do III Rzeszy. Tego samego dnia niemiecki Reichstag przyjął ustawę o włączeniu obszaru WM Gdańska do Rzeszy. Niemiecki Naczelny Dowódca Wojsk Lądowych – gen. płk. Walther v. Brauchitsch wydał odezwę, że kanclerz Adolf Hitler powierzył mu pełną władzę wykonawczą na terenie Wolnego Miasta Gdańska a on przekazał ją dowódcy 3 Armii (pruskiej), któremu podporządkowany został A. Forster.
25	Liga Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej w Gdyni zorg. 12 sekcji ratownictwa sanitarnego, transportujących rannych do istniejących na terenie miasta 2 punktów sanitarnych PCK (w budynku szkoły powsz. nr 1 i w budynku Państwowej Szkoły Morskiej)..
26	Na ORP „Gdynia” i ORP „Gdańsk” podniesiono banderę Mar. Woj. ORP. W godz. wieczornych ORP „Gdynia” przeszła do portu rybackiego na Helu.
27	Niemcy wysiedlili z Osowej ok. 80 rodzin, osadzając ich w obozie przejściowym w Gdańsku-Oliwie.
28	Dyon Konrtorpedowców (OORP „Błyskawica”, „Burza”, „Grom”) dotarł do portu Rosyth w W. Brytanii. Rozpoczęcie przez Polska Marynarkę Wojenną działań na Morzu Północnym.
29	Podczas przemarszu do Kościerzyny II Gdyński Batalion ON został zaatakowany przez niemiecką 10 dywizję pancerną, całkowicie rozбитą i rozproszony.

30	Szef Sztabu LOW wydał ppor. J. Skupieniowi z Batalionu Zapasowego 2 MPS rozkaz zorganizowania plutonu kolejarzy. Pluton Krakusów został wycofany z OW „Redłowo” w celu uformowania Szwadronu Krakusów, podległego bezpośrednio dowódcy LOW.
31	Mieszkańcy Gdyni zdemolowali siedzibę konsulatu III Rzeszy przy Placu Kaszubskim 13.
32	Utrata łączności telefonicznej z Toruniem.
01/02	Nocny wypad 5 kompanii 2 MPS (por. A. Matuszak) od strony Wielkiego Kacka w stronę morza Odzyskano stację kolejową i wzg. 126,4, zdobywając moździerz, 3 karabiny maszynowe i dużo amunicji. Walcząca w sąsiedztwie 9 kompania (por. Albin Wnuk) również odrzuciła wojska gdańskie, rozbijając stanowisko artyleryjskie i placówkę, zdobywając ckm, radiostację i wiele amunicji. Po przegrupowaniu się i odesłaniu jeńców na tyły, kontynuowano natarcie – przy coraz większym oporze wroga. Równoczesne natarcie I Batalionu (d-ca kpt. J. Wysocki) odzyskało Mały Kack, wzg. 109 i dwór Kolibki, zadając wrogowi duże straty. Wobec silnej obrony nie odzyskano wzg. 84,3. Oddziały polskie pozostawiły placówki i wróciły na pozycje wyjściowe. Straty 2 MPS wyniosły 4 zabitych i 15 rannych strzelców. Straty gdańszczan – ok. 100 zabitych i rannych oraz 20 jeńców.
2	Nocny kontratak oddz. odwodowych 1 MPS. Odrzucenie wojsk niemieckich poza granicę państwową.
	<p>2 września</p> <p>sobota</p> <p><i>Stefana</i></p> <p>wschód słońca 4.54, zachód – 18.36</p>
1	Zatopienie ORP „Gdynia” i ORP „Gdańsk” przez samoloty niemieckie. Kpt. Stanisław Kosko został ciężko ranny. Zginęło ok. 35 marynarzy, w tym kpt. Apolinary Jankiewicz i st. mech. Walerian Grzybowski i Stefan. Piasecki . Na ORP „Gdańsk” zginął por. Marian Müller .
2	Walki o nadgraniczne wzgórza 84,3 i 126,4. Ostrzał przez pancernik „Schleswig-Holstein” stanowisk 2 MPS w Górnym Redłowie (od godz. 11.48 do 12.03) i Witominie-Leśniczówce (12.20-13.10). Artyleria 2 MPS odpowiadając ogniem uzyskała bezpośrednie trafienie, niszcząc radiostację okrętową i zabijając jej

	obsługę. Uporczywa, trwająca cały dzień obrona placówek: 1 i 2, które ostatecznie, wobec ogromnej przewagi atakujących, zostały utracone. Próba przełamania głównej linii obrony II Batalionu załamała się – przy dużych stratach atakujących.
3	Kmdr por. rez. Stanisław Hryniewiecki został dowódcą stawiacza min ORP „Gryf”.
4	D-cą ORP „Mewa” (po rannym kpt. mar. Wacławie Lipkowskim) został kpt. mar. Jerzy Błęszyński.
5	Powstało Pogotowie Harcerzy i Pogotowie Harcererek.
6	„Dar Pomorza” zacumował w Sztokholmie.
7	Intensywne przygotowania obronne na Kępie Oksywskiej. Formowanie nowych batalionów – 3 Rezerwowego Kadry Floty, Oddz. Ochotniczego Marynarzy Kadry Floty (kpt. mar. Jerzy Staniewicz), III ON, Szwadronu Krakusów i MDAL. Ukończono budowę dwóch zapór wodnych.
8	Bateria „Canet” (d-ca chor. mar. Stanisław Brychcy) ostrzelała dwa trałowce niemieckie, zmuszając je do odpłynięcia.
9	Kilkakrotne ataki lotnicze na Kępę Oksywską i port ale bez większych strat materialnych. Zginęło 2 żołnierzy.
10	Rejs statku „Wanda” na Hel i z powrotem.
11	Ok. godz. 14 niemiecki 368 pułk piechoty (207 dywizja piechoty) zajął (niebronioną) Kościerzynę.
12	Gdynia utraciła łączność telefoniczną z resztą kraju.
13	Holownik „Ursus” przeholował z Gdyni na Hel torpedowiec „Kujawiak”, służący jako pływająca cysterna na paliwo okrętowe.
14	Atak torpedowy ORP „Sęp” na niemiecki niszczyciel (nieskuteczny).

15	Władze Gdańska podjęły decyzję o założeniu obozu koncentracyjnego dla Polaków w Stutthof.
16	Ewakuacja placówki Straży Granicznej Niepoczołowice do placówki SG Strzecz.
17	Ewakuacja placówki SG Kętrzyno.
18	Komisariat SG dokonał zniszczeń w strefie obrony I Gdyńskiego Baonu ON.
19	Skuteczna obrona Żukowa przez Straż Graniczną przed 2 pułkiem piechoty gdańskiej.
20	Kpt. S. Pilszak (ze sztabu 2 MPS) zorganizował oddział do obrony koszar (ok. 120 ochotników). Zorganizowanie w koszarach 2 MPS punktu opatrunkowego (wyposażenie zarekwirovano w magazynach portowych).
21	Samolot „Cant” odleciał do Warszawy.
22	„Dziennik Gdyński” opublikował zarządzenia wojenne Komisarza Rządu, wydane poprzedniego dnia.
23	Płk. Dąbek poinformował Komisarza Rządu o planowanym natarciu na Oliwę.
24	Przy Komisarzu cywilnym powołana została Komisja Odbiorcza z zadaniem eksploatacji Obszaru Nadmorskiego, portu i miasta na potrzeby wojska.
02/ 03	Mieszkańcy Gdyni pomagali w budowie umocnień obronnych Kępy Oksywskiej. Zaminowanie mostów łączących Gdynię z Kępą Oksywską.
2	Oddz. 1 MPS odrzuciły nieprzyjaciela w rejon wsi przygranicznej Strzebielino. Dotychczasowe straty pułku – kilku zabitych i zaginionych, kilkunastu rannych.
	3 września niedziela

	<p><i>Szymona</i></p> <p>Wschód słońca 4.56 zachód – 18.34</p>
1	Komisarz Rządu wydał Obwieszczenie o godzinie policyjnej (od godz. 20 do 6 rano) oraz o obowiązku przestrzegania zaciemnienia.
2	Kmdr ppor. inż. Zygmunt Horyd został dowódcą Batalionu Marynarzy Kadry Floty (3 kompanie i kompania ciężkich karabinów maszynowych). Rozpoczęcie formowania kompanii ochotniczych Przystosobienia Wojskowego.
3	Przeniesienie Dowództwa Morskiej Obrony Wybrzeża z Gdyni na Hel (na pokładzie ORP „Jaskółka”). Kmdr dypl. Stefan Frankowski przekazał płk. St. Dąbkowi dowodzenie obroną przeciwlotniczą i przeciwdesantową na obszarze LOW.
4	Niemiecka 207 dywizja piech. osiągnęła rubież między Jeziorem Raduńskim a granicą z WM Gdańsk. Odcięcie Wybrzeża od reszty kraju. Dywizja przegrupowała się frontem na północ.
5	Pojedynek artyleryjski OORP „Wicher”, „Gryf” i Baterii H. Laskowskiego z 2 niszczycielami niemieckimi, zakończony uszkodzeniem okrętów nieprzyjacielskich. W wyniku nalotu samolotów niemieckich, OORP „Wicher”, „Gryf” i „Mewa” zostały zatopione.
6	Rozpoczęcie walk o wzgórze 133, bronione przez 9 komp. II Batalionu 2 MPS (d-ca por. Albin Wnuk). Walki trwały codziennie i pomimo dużych strat zapewniły obrońcom panowanie nad terenem.
7	Jacht „Strzelec I” wypłynął z załogą klubową do Szwecji.
8	Komisarz Rządu wydał zarządzenie w sprawie zakazu przebywania ludności cywilnej na ulicy (i poza domem) między godz. 22 – 6 (godzina policyjna).
9	Odprawa Komisarza Rządu z Dowódcą LOW. Ocena sytuacji wojennej w Polsce, jako nie rokującej odsieczy dla Wybrzeża. Potwierdzono wolę obrony Wybrzeża „do ostatka”.

10	Oddziały gdańskie zajęły Żukowo i elektrownię w Rutkach. Kontratak pododdziałów IV Kartuskiego Batalionu ON wyparł wroga z Żukowa i elektrowni. Pod koniec dnia gdańszczanie ponownie zaatakowali i – pomimo wysokich strat – zajęli Żukowo.
11	Zestrzelono kolejne trzy samoloty niemieckie.
12	W związku ze zniszczeniem większości okrętów nawodnych Mar. Woj. i wypowiedzeniem wojny przez Francję i W. Brytanię, część floty niemieckiej na Bałtyku (lekkie krążowniki i niszczyciele) została skierowana do portów Morza Północnego.
13	Wobec bezpośredniego ostrzeliwania Szpitala Morskiego nr 1na Oksywiu, przeprowadzono ewakuację tego szpitala do Babiego Dołu. Pacjentów Szpitala Zakaźnego w Babich Dołach ewakuowano do szpitala zakaźnego, zorganizowanego w „Domu Bawełny”.
14	W. Brytania, Francja a także: Australia, Indie, Kanada i Nowa Zelandia wypowiedziały wojnę III Rzeszy.
03/04	Natarcie 2 MPS i 2 komp. odwodowych 1 MPS pod bezpośrednim dowództwem płk. St. Dąbka, wzmocnione pociągiem pancernym (d-ca A. Matuszak), na oddziały gdańskie atakujące pozycje II Baonu – zakończone częściowym powodzeniem. Zdobyto wieś Osowa, zadano straty zakwaterowanym we wsi wojskom gdańskim: 40 zabitych i rannych, 22 jeńców, kilka samochodów ciężarowych, osobowych i motocykli, 2 armaty ppanc., znaczne ilości broni, amunicji i sprzętu wojskowego. Straty własne – 2 zabitych, 9 rannych, 1 zaginiony. Pociąg pancerny zdobył dworzec w Wielkim Kacku. Chociaż nie osiągnięto celu natarcia (stanowiska artylerii w Sopocie), wyeliminowano praktycznie zagrożenie Gdyni od strony Gdańska. Straty własne – 8 zabitych, 20 rannych, 1 zaginiony. Po akcji pociąg pancerny (niedostatecznie opancerzony) został skierowany do Warsztatów Portowych Marynarki Wojennej celem wzmocnienia opancerzenia.
2	Z inicjatywy kpt. Jerzego Błęszyńskiego, w Warsztatach Portowych Mar. Woj. rozpoczęto budowę pociągu pancernego „Smok Kaszubski”. Pracami kierował inż. Zdzisław Sadowy i technik Franciszek Mutrynowski.
	4 września poniedziałek <i>Rościsławy</i>

	wschód słońca 4.58 - zachód - 18.31
1	Komisarz Rządu wydał odezwy do mieszkańców Gdyni: o składanie broni białej i myśliwskiej oraz o spokój w mieście i pomoc w działaniach Obrony Przeciwlotniczej.
2	Do Gdyni dotarli uciekinierzy z powiatów: kościerskiego, kartuskiego i morskiego. Fr. Sokół powierzył wicekomisarzowi Włodzimierzowi Szaniawskiemu organizowanie kwater dla uchodźców.
3	Artyleria niemiecka (w tym pancernika „Schleswig-Holstein”) prowadziła ostrzał pozycji 2 MPS w Redłowie i na Witominie (od godz. 09.18 do 12.00). Intensywne walki na odcinku III Batalionu – m. in. o dominujące wzg. 205.8.
4	Represje wojsk okupacyjnych wobec ludności zajętych terenów Gdyni i okolic.
5	Powstał Batalion Marynarzy Kadry Floty pod dowództwem kmdr. ppor. inż. Z. Horyda.
6	W odwecie za nocny wypad wojsk polskich na Osowę, Niemcy spalili zabudowania Osowy, Kielna i Chwaszczyna.
7	Rozformowanie 2 batalionów ochotniczych z powodu braku broni.
8	Posiedzenie Rady Pedagogicznej szkoły powszechnej nr 1. Omówiono organizację roku szkolnego 1939/1940 (w tym organizacji na terenie szkoły LOP).
9	Odezwa Miejskiego Komitetu Pomocy Społecznej do mieszkańców miasta o niesienie pomocy rodzinom osób powołanych do wojska. Przewodniczącym Komitetu był Komisarz Rządu – Fr. Sokół.
10	Wojska niemieckie (207 dywizja piech.) wkroczyły (wieczorem) do Kartuz a następnie skierowały się w kierunku na Wejherowo.
11	Zebranie w lokalu PPS na Grabówku z udziałem ppłk. Mariana Hyli, płk. rez. Konstantego Jacynicza, Czesława Karwowskiego, Kazimierza Rusinka, w sprawie powołania oddziałów kosynierów. Rozpoczęto formowanie kompanii ochotników („Gdyńskich Kosynierów”), uzbrojonej w kosy i bagnety osadzone na drążkach.

	Rozpoczęcie zbiórki kos na uzbrojenie oddziałów ochotniczych. Kompania składała się z oficera (dowódcy) – ppor. rez. Józefa Kąkolewskiego, 9 podoficerów i 128 szeregowców.
12	Spotkanie Komisarza Rządu z delegacją kupców i przemysłowców na czele z wiceprezesem Korporacji Kupieckiej ppor. rez. inż. Adamem Bałabanem w sprawie tworzącego się oddz. ochotniczego. Oddział ten przekazano do dyspozycji ppłk. St. Węzyka.
13	„Dziennik Gdyński” (nr 203) opublikował komunikat o wypowiedzeniu przez Anglię wojny Niemcom.
04/05	Dywersanci niemieccy wywołali strzelaninę na Skwerze Kościuszki i Kamiennej Górze. Sytuację opanowała żandarmeria i policja.
	<p>5 września</p> <p>wtorek</p> <p><i>Wawrzyńca Justyna</i></p> <p>wschód słońca 4.59 - zachód – 18.29</p>
1	Wobec przeważających sił niemieckich, d-ca IV Kartuskiego Batalionu ON kpt. Marian Mordawski wycofał baon w rej. Kamienia, broniony przez I Gdyński Batalion ON. Gdynianie – nie uprzedzeni o nadejściu IV Batalionu – ostrzelali go, powodując jego rozproszenie. Płk. St. Dąbek powołał mjr. Stanisława Hochfelda na dowódcę IV Batalionu. Jego zastępcą został kpt. M. Mordawski. Do następnego dnia baon został ponownie sformowany.
2	Pancernik „Schleswig-Holstein” ostrzelał radiostację na Kępie Oksywskiej (13.37-13.54). Uszkodzenie radiostacji. Ostrzał Redłowa (14.04-14.07).
3	Na molo portu wojennego ustawiono trzy działka 47 mm Hotchkiss.
4	Dowódca Floty przejął uprawnienia władz administracji ogólnej i przekazał je Dowódcy Lądowej Obrony Wybrzeża.
5	Kmdr por. Stanisław Hryniewiecki został mianowany oficerem łącznikowym

	Dowódcy Floty przy Dowódcy Lądowej Obrony Wybrzeża.
6	Oddziały niemieckie zajęły tereny na zachód od linii: Góra-Kochanowo-las Zielony Dwór-Robakowo-Spychowo.
7	Komisarz Rządu wydał wszystkim ochotnikom w oddziałach ochotniczych karty żołnierskie, gwarantujące im prawa kombatanta.
8	Kompania Gdyńskich Kosynierów przeszukała budynki w Witominie w poszukiwaniu broni i dywersantów. Przejęto karabiny miejscowego koła Polskiego Związku Strzeleckiego.
9	Rozwiązanie II Gdyńskiego Batalionu ON (w rej. leśniczówki Kwiatek). Rozproszenie jednostki.
10	Zakończono formowanie plutonu kolarzy, jako oddziału rozpoznawczego podległego bezpośrednio d-cy LOW.
05/06	Kontratak I MPS na zachód od Wejherowa. Zajęcie Luzina i odrzucenie wojsk niemieckich poza granice państwowe. W rękach niemieckich pozostał tylko rej. Strzebielina.
	<p>6 września</p> <p>środa</p> <p>Zacharjasza</p> <p>wschód słońca 5.01 - zachód - 18.26</p>
1	Intensywne walki o wzg. 205,8. Niemcy, po intensywnym ostrzale artyleryjskim zdobyli wzgórze, jednak 3 komp. II Batalionu (por. J. Stefaniak) odbiła wzgórze, organizując na nim punkt oporu.
2	W Warsztatach Portowych Marynarki Wojennej zakończono opancerzenie pociągu „Smok Kaszubski” i 3 samochodów. „Smok Kaszubski” składał się z lokomotywy, dwóch wagonów towarowych i czterech platform kolejowych, obitych blachą 8 mm. Nad platformami zmontowano dach z blachy 6 mm. Na 2 platformach ustawiono 11 karabinów maszynowych i 2 działa kal. 40 mm (z ORP „Mazur”) i 1 działo 47 mm (z ORP „Bałtyk”). Na pozostałych platformach załadowano szyny z podkładami do ew.

	naprawy torów. Opancerzono też lokomotywę. Załogę stanowiło 40 marynarzy ochotników. Pociąg miał ciemnożółty i zielony kamuflaż i biały napis (na lokomotywie) „Smok Kaszubski”. Dowódcą pociągu był kpt. mar. Jerzy Bleszyński, z-cą – por. mar. F. Hubicki, nadzór techniczny – chorąży Fr. Andrzejczak i mat F. Bryżuk. D-cą artylerii został bosmanmat A. Biełda a obsługę dział stanowili m. in.: mat Małecki i st. mar. Roszkowski. Obsługę lokomotywy stanowili kolejarze (maszyniści): K. Bagiński, S. Hadryński, F. Netkowski, F. Piernicki i S. Sobeki. Stanowiska strzeleckie połączono linią polowych telefonów. Pociąg wyjechał z hali kadłubowni i udał się (przez Chylonię) do Gdyni a następnie do Wejherowa – do dyspozycji d-cy 1 MPS.
3	W Domu Kolejowego Przynsposobienia Wojskowego zorganizowano (dr W. Baraden) szpital z oddz. ginekologiczno-położniczym.
4	Oddz. niemieckiej 207 dyw. piechoty osiągnęły linię: Bojano-Kielno-Łebno. Nawiązanie kontaktu z oddz. 32 pułku Grenzwache i innymi, które opanowały Gościcino i Luzino.
5	W głównym wejściu do portu zatopiono grecki statek „Joannis Carras” (3527 BRT) a w południowym wejściu – statek „Toruń” – dla zablokowania portu.
6	Wobec pogarszającej się sytuacji aprowizacyjnej, Komisarz Rządu zdecydował o przekazywaniu placówkom miejskim (szpitale) a także ludności – zapasów żywności. Równocześnie, wiele przedsiębiorstw gdyńskich, gł. firm handlowych i usługowych, świadczyło wojsku pomoc – gł w zakresie zaopatrzenia.
7	Dowódca LOW wydał pierwsze rozkazy do budowy II linii obronnej: od Redy przez Gniwino-Zbychowo-Reszki-Łężyce-Głodowo-Głodówko-skrajem lasu do Chwarzna. Nadzór nad budową umocnień (przez Ochotnicze Oddziały Robocze) sprawował mjr dypl. Józef Szerwiński.
8	Dowódca LOW wydał zarządzenie o wprowadzeniu sądów doraźnych (i kary śmierci przez rozstrzelanie) oraz poddaniu właściwości sądu wojennego osób podlegających właściwości sądów powszechnych.
9	Dowódca LOW wydał rozkaz o przedłużeniu linii obrony I Gdyńskiego Batalionu ON do m. Wiczlino. Sąsiadem baonu w rej. Chwarzna był 2 MPS.
06/07	Wojska niemieckie próbowały zaskoczenia, atakiem nocnym, zdobyć linię obrony II Batalionu. Atak został odparty przy dużych stratach nacierających.

2	Nocny wypad dwóch plutonów I Gdyńskiego Batalionu ON (por. Tolimira Legockiego i ppor. F. Dreckiego) na m. Bojano. Straty własne wyniosły 2 poległych (Józef Weber, Floppa). Straty niemieckie – ok. 10 poległych. Zdobyto 1 ciężki karabin maszynowy, 1 ręczny karabin maszynowy i dalmierz do ckm. Zniszczono 1 rkm.
3	Nocny wypad rozpoznawczy pociągu „Smok Kaszubski”.
	<p>7 września</p> <p>czwartek</p> <p><i>Melchiora Grodzieckiego</i></p> <p>wschód słońca 5.03 - zachód – 18.24</p>
1	Konferencja Komisarza Rządu z płk. St. Dąbkim i przedstawicielem D-cy Floty – kmdr. por. St. Hryniewieckim. Ustalono wzajemne relacje Komisarza Cywilnego i Dowódcy Lądowej Obrony Wybrzeża. Zwiększone zostały kompetencje płk. St. Dąbka (płk. St. Dąbek przejął władzę administracyjną w mieście oraz zwierzchnictwo nad Komendą Portu Wojennego i Kwatermistrzostwem Mar. Woj.). Odezwa płk. St. Dąbka do ludności miasta, zapowiadająca walkę z wrogiem „do upadłego” i prosząca ludność o wszelką pomoc dla walczącego wojska. W związku z udziałem policji w walkach na froncie, Komisarz Rządu powołał Jerzego Michalewskiego na stanowisko Komendanta Głównego Straży Obywatelskiej dla celów opieki nad ludnością cywilną i jej mieniem na obszarze wojennym. Z-cą kmdt. został kmdr K. Jacynicz. Komendant Gł. podlegał zarządowi miasta i Organom Bezpieczeństwa.
2	Dowódca Floty przejął uprawnienia władz administracji ogólnej i przekazał je Dowódcy LOW.
3	Atak 1 pułku Piechoty na wzg. 205,8. (pozycje I baonu rez. kpt. Chwalimir Pochwałowski). Zepchnięcie baonu do Chwarzna i Witomina. 1 Baon Rezerwowy (dca. kpt. J. Wysocki) powstrzymuje natarcie nieprzyjaciela a następnie wypiera go z lasu witomińskiego, przywracając pozycje sprzed ataku nieprzyjaciela (bez wzg. 205,3). Baon stracił ok. 6-7 oficerów (w tym kpt. J. Wysocki) i ok. 40 strzelców – zabitych i rannych. W wyniku ran zmarł m. in. ppor. Bronisław Jurkiewicz .
4	Zakończenie formowania „Szwadronu Krakusów” (50 kawalerzystów i obsługa ckm na taczance) pod dowództwem por. Mieczysława Budka.

5	Ostrzał przez pancernik „Schleswig Holstein” pozycji 2 baterii art. plot. w Redłowie. Zniszczenie 1 działa - uszkodzenie drugiego.
6	Wojska niemieckie zajęły Wielką Wieś, przerywając komunikację z Półwyspem Helskim.
7	Ppor. pil. J. Rudzki i por. Z. Juszcakiewicz dokonali nalotu bombowego i ostrzału defilady wojskowej w Gdańsku Wrzeszczu.
8	Uporczywa obrona „korytarza wejherowskiego” przez oddziały 1 MPS i ON, powstrzymująca natarcie wojsk niemieckich. Pod Przetoczynem w zasadzkę wpadł pododdz. rozpoznawczy niemieckiej 207 dyw. piechoty, ponosząc duże straty w ludziach i sprzęcie (zdobyto 15 motocykli, 2 samochody pancerne, 3 ciężarowe. Zniszczono jeden samochód pancerny). Nadchodzące siły główne 207 dyw., 32 pułk Grenzwache i Batalion SS „Heimwehr Danzig” zajęły Przetoczyno. Przeciwnatarcie 4 komp. ppor. St. Skowrona (1 MPS) i kompanii IV Batalionu ON wyparło oddziały niemieckie. W walce wręcz zginął ppor. Paweł Pankau i kilku żołnierzy z 1 komp. Chrzest bojowy pociągu „Smok Kaszubski”, którego załoga ostrzeliwała pozycje niemieckie między Wejherowem a Gościcinem. Pociąg został lekko uszkodzony ale nie przerwał walki. Po wyczerpaniu amunicji i paliwa pociąg został wycofany na tyły.
9	Miejski Komitet Pomocy Społecznej wydał odezwę do mieszkańców miasta o ofiary w naturze i gotówce na pomoc potrzebującym.
10	Natarcie V Batalionu Kaszubskiego ON (mjr. St. Hochfeld), Batalionu Marynarzy (kmdr. Z. Horyd) oraz III Batalionu 2 MPS (kpt. Eugeniusz Nowalsetti) na Redę i Gniewino.
11	Komendant Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte mjr Henryk Sucharski rozkazał przerwanie obrony terenu składnicy i kapitulacje jej załogi.
12	1 bateria plot zestrzeliła samolot niemiecki.
13	Kmdr ppor. Z. Horyd zameldował Dowódcy Lądowej Obrony Wybrzeża gotowość Batalionu Marynarzy (700 marynarzy) do walki.
14	Wydział Wojskowy Komisariat Rządu zlecił „Żegludze Polskiej” wykonanie w swoich warsztatach białej broni dla ochotników – kos osadzonych na sztorc. Wobec

	niewielkiej ilości kos (ok. 70), wykorzystywano bagnety i inne ostrza.
15	Rozebrano drewniane moło u wylotu wąwozu Babiego Dołu - dla utrudnienia ewentualnego desantu
16	Gen. Leonhard Kaupisch został dowódcą połączonych sił gdańskich i niemieckich.
17	A. Forster - jako naczelnik administracji cywilnej terenów okupowanych - wydał rozporządzenie dotyczące spraw monetarnych i bankowych. Wprowadzono kurs rozliczeniowy pomiędzy złotym a marką w relacji - 1 DM=2 zł. Zabroniono wywozu względnie wysyłki zagranicznych środków płatniczych, papierów wartościowych, metali i kamieni szlachetnych, przedmiotów wartościowych, kolekcji (np. znaczków pocztowych), dzieł sztuki, dywanów itp. przedmiotów. Zagraniczne środki płatnicze oraz złoto należało zaoferować do sprzedaży w terminie 7 dni od publikacji ogłoszenia. Rozporządzenie ograniczało dysponowanie środkami płatniczymi przez Żydów.
18	Wypad I Gdyńskiego Batalionu ON (wspólnie z II Batalionem 2 MPS) po osi Koleczkowo - Brzozówka - Kielno - Karczemki - Dobrzewino - Bojano, na tyły nieprzyjaciela. Pokonując kolejne linie obronne Niemców osiągnięto Bojano. Niemcy ponieśli straty w ludziach (kilkunastu zabitych i kilku jeńców) i w sprzęcie (zniszczono 1 haubicę, radiostację, kilka lkm). Poległo 2 strzelców a ok. 10 zostało rannych.
19	IV Kartuski Batalion ON, walcząc pod Szemudem zadał niemieckiemu oddziałowi rozpoznawczemu poważne straty (zdobyto 15 motocykli, 2 samochody pancerne - zniszczono 1, 3 samochody ciężarowe). Straty własne - poległo 2 strzelców.
20	I Gdyński Baon ON przekazał zajmowane pozycje Baonowi Kartuskiemu a sam zajął nowe pozycje przed Koleczkowem.
21	Okręty podwodne otrzymały rozkaz opuszczenia akwenu Zatoki Gdańskiej i zajęcia pozycji na środkowym Bałtyku w celu zwalczania żeglugi niemieckiej.
22	W Warsztatach Portowych Marynarki Wojennej zakończono opancerzanie pociągu „Smok Kaszubski”.
23	1 bateria plot zestrzeliła niemiecki samolot.

09.07/08	Podczas nocnego wypadu II Baonu Rezerwowego na pozycje niemieckie na południe od Kamienia zdobyto i zniszczono baterię artylerii niemieckiej. W walce zginęli m. in. d-ca baonu – kpt. J. Wierzbowski , ppor. St. Piechowiak , ppor. rez. A. Flisowski , d-ca plutonu moździerzy ppor. B. Krzyżanowski , kapral Mroczyński strz. E. Lemańczyk .
2	Cztery nocne wypadu trzech kompanii 1 MPS na przedpole obrony, zadające Niemcom (szczególnie pod Gowinem, gdzie kompanię 322 pułku piechoty zaatakowała 2 komp. ppor. J. Penconka) duże straty.
	<p>8 września</p> <p>piątek</p> <p><i>Narodzenie NMP</i></p> <p>wschód słońca 5.05 - zachód – 18.22</p>
1	Silny ostrzał artyleryjski pozycji 2 MPS przez pancernik „Schleswig-Holstein” i artylerię naziemną. Szczególnie silnie ostrzeliwane były: bateria Cannet, Orłowo, las w okolicy Krykulca oraz wzg. 133. Artyleria polska przerwała akcję niemieckich trałowców i kutrów trałowych.
2	Nalot Luftwaffe na pozycje obrony w mieście i porcie Gdyni oraz na miejscowości, z których Niemców wyparły nocne wypadu 1 MPS.
3	W wyniku odniesionych ran zmarł kpt. St. Kosko .
4	Generalne natarcie 1 i 2 pułku piechoty gdańskiej na pozycje obronne 2 MPS. Ofiarna obrona wzg. 133 przed 2 pułkiem gdańskim. W walkach został ranny d-ca 9 komp. por. Albin Wnuk (zmarł w szpitalu). Na tym kierunku natarcia Niemcy nie odnieśli żadnych sukcesów.
5	Pociąg pancerny „Smok Kaszubski” wyruszył do wzmocnienia obrony „korytarza wejherowskiego”. Załoga pociągu ostrzelała samoloty niemieckie, uszkodzając jeden z nich.
6	Przerwanie dopływu energii elektrycznej do Gdyni z elektrowni „Gródek”.

7	Na koncie Miejskiego Komitetu Pomocy Społecznej było 70 tys. zł
8	Kpt. Eugeniusz Nowalsetti został dowódcą 3 Batalionu Rezerwowego.
9	Natarcie 42 pułku Grenzwache na linię obrony V Kaszubskiego Batalionu ON, pododdziałów Straży Granicznej i oddziału ochotniczego z Wejherowa. Zacięta obrona pozycji polskich pomimo wielokrotnej przewagi atakujących, szczególnie pomiędzy Warszkowem a Bolszewem, bronionych przez 3 komp. por. Handzlika (ciężko rannego). Nie mogąc przełamać oporu 3 komp. Niemcy uderzyli na pozycje 2 komp. (kpt. T. Janiga). Po ciężkich walkach komp. wycofała się, odsłaniając pozycje 3 komp. W tej sytuacji d-ca baonu zarządził odwrót całego baonu przez Piaśnicę na linię pośrednią między Redą a Ciechocinem.
10	Nawała artyleryjska na pozycje obronne 1 MPS i V baonu ON, wspierana atakami samolotów. Główne natarcie na pozycje oddziałów pod dow. mjr. St. Byszowskiego (gł. 3 komp.) na zachód od Wejherowa, z głównym punktem oporu na Żydowskiej Górze oraz na płd. wschód od Wejherowa, gdzie broniły się: 1 komp. (kpt. W. Skubik) i 4 komp. (ppor. S. Skowron). W szczytowym okresie walki przewaga nacierających była przytłaczająca: liczba żołnierzy 9:1, artylerii 35:1, w moździerzach: 45:1. Celem natarcia niemieckiego było odcięcie 1 MPS od Kępy Oksywskiej. Aby do tego nie dopuścić, ppłk. K. Pruszkowski wydał rozkaz wycofania się na linię obrony: Gniewowo-Wyspowo-Zbychowo-Reszki. Wejherowo pozostało bez obrony (aby uniknąć walk w mieście). Wycofujące się oddz. polskie nawiązały walkę z wojskami niemieckimi, w już zajęтым przez nie Gniewowie.
11	Niemcy zajęli Bolszewo i Warszkowo, przekraczając rz. Piaśnicę.
12	Adolf Hitler wydał wytyczne w spr. przyszłych zarządów terenami okupowanymi. Zadania te przejmą od dowództw armijnych dowództwa 4 okręgów wojskowych, podporządkowanych Naczelnemu Dowódcy Wschodu.
13	W wejściu do portu Władysławowo zatopiono 3 kutry i 2 barki wypełnione piaskiem celem zablokowania portu.
09.08/09	Wobec przeważających sił nieprzyjaciela (11 batalionów), po 8 dniach utrzymywania pozycji obronnych na zach. od Wejherowa, na rozkaz d-cy LOB 1 Morski Pułk Strzelców wycofał się na linię obrony Redy. Dotychczasowe straty pułku wyniosły 300 żołnierzy (zabitych, rannych, zaginionych).
	9 września

	<p>sobota</p> <p><i>Piotra Klawera</i></p> <p>wschód słońca 5.07 - zachód - 18.19</p>
1	<p>Wczesnym rankiem niemiecki 322 pułk piechoty podszedł pod Redę, próbując zająć ją „z marszu”. Atak zakończył się wysokimi stratami i wycofaniem wojsk na skraj lasu. Drugie natarcie 1 baonu 32 pułku Grenzwache również zostało odparte. Trzecie natarcie, również nieudane, zostało okupione tak dużymi stratami Niemców, że dowódca tego pułku wycofał zdziśiatkowany batalion na tyły. Do zdobycia Redy skierowane zostały świeże oddziały wyposażone w artylerię i moździerz. Huraganowy ogień artylerii niemieckiej na pozycje polskie w Ciechocinie i w Redzie. Kolejne natarcie niemieckie. Pod Ciechocinem 2 baon 32 pułku Grenzwache powstrzymany został przez pluton żołnierzy polskich. Pod Redą natarcie zostało również powstrzymane, ale liczne pożary powodowały obronę coraz trudniejszą. Opanowanie przez 322 pułk piechoty niemieckiej Białej Rzeki – pomimo desperackiej obrony Wejherowskiej Kompanii Ochotniczej (d-ca por. L. Dujanowicz) i niewielkiej grupy żołnierzy Straży Granicznej. Na polu walki zginęło 40 żołnierzy. Wziętych do niewoli Polaków rozstrzelano. Zajęcie Białej Rzeki przecinało połączenie pomiędzy Redą i Rumią i odcinało drogę odwrotu 1 MPS i V Kaszubskiego Baonu ON, które broniły Redy. Ludność cywilna w popłochu opuszczała swoje domostwa. Kolejne natarcie wojsk niemieckich na Redę zostało odparte. Ponowny ostrzał artyleryjski. Ponowne natarcie – znowu odparte. Obrońcom Redy zaczęło brakować amunicji a łączność z dowództwem LOW została przerwana. Nasilające się natarcie 2 pułków niemieckich – jednego od strony Wejherowa a drugiego z Gniewowa oraz brak amunicji i środków opatrunkowych, wymusiły na d-cy 1 MPS wydanie rozkazu o wycofaniu się – przez pradolinę Redy i Kazimierz – na Kępę Oksywską. W Redzie pozostawiono ciężki sprzęt i konie oraz zabitych i rannych, których transport przez bagna byłby niemożliwy.</p>
2	<p>Ewakuacja Szpitala Morskiego nr 1 z Oksywia do Babiego Dołu.</p>
3	<p>Ciężkie walki na przedpolu II Baonu 2 MPS – bez utraty terenu bronionego przez WP. W walce wręcz ginie ppor. (kpt. ż.w.) Janusz Garbowiecki – ochotnik – z 7 kompanii III Baonu.</p>
4	<p>Atak 3 komp. V Kaszubskiego Baonu ON ma oddziały niemieckie w rej. Pieleszewa, wspierany przez pociąg pancerny „Smok Kaszubski”, który skutecznie ostrzeliwał pozycje niemieckie. Niemcy uciekli z pola walki do Pieleszewa. Silny ogień broni maszynowej zatrzymuje pociąg pancerny „Smok Kaszubski” na linii Reda-Pieleszewo. Kpt. mar. J. Bleszyński został ciężko ranny (zmarł po przewiezieniu do szpitala polowego w budynku Państwowej Szkoły Morskiej). Dowództwo pociągu przejął por. mar. F. Hubicki. Komp. (ppor. A. Olkiewicz) zorg. udaną zasadzkę na jeden z oddz. 322 pułku piechoty. Niemcy ponieśli straty w zabitych, rannych i jeńcach. 2 komp. (kpt. St. Kossek) natarła na kompanię piechoty niemieckiej pod Zbychowem. Przegrywającym Niemcom przyszedł z pomocą 2 baon 322 pułku,</p>

	zmieniając stosunek sił i zmuszając 2 komp. do odwrotu. W walce zginął kpt. St. Kossek i wielu jego żołnierzy. Resztki kompani dotarły do pozycji polskich w rej. Szmelty i Zagórza.
5	Zbiórka 23 harcerzy z Ochotniczej Morskiej Drużyny Harcerzy pod dowództwem podharcmistra M. Kruszyńskiego. Drużyna została podporządkowana por. B. Polkowskiemu w I Baonie Gdyńskim ON. Chrzest bojowy harcerzy w okolicach Koleczkowa.
6	Kmdt Komendy Portu Wojennego w Gdyni kmdr por. M. Adamowicz ewakuował się na Hel. Kmdt. KPW Gdynia został kmdr ppor. M. Pihut.
7	Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni rozwiązała się (we Włocławku).
8	Ewakuacja Lotniczego Plutonu Łącznikowego na lotnisko zapasowe na Kępie Oksywskiej.
9	W stoczni w Westerbroek zwodowano drugi kabotażowiec „San” dla firmy „Wartrans”.
10	Wojska niemieckie (207 dyw. piechoty, 32 pułk Grenzwache, batalion SS „Heimwehr Danzig” i 5 pułk kawalerii) zajęły Wejherowo – bez walki (WP zostało ewakuowane).
11	Wojska niemieckie (42 pułk Grenzwache i 5 pułk kawalerii) zajęły Puck – bez walki. Rozpoczęcie oblężenia Helu.
12	K. Rusinek – komendant Drużyn Robotniczych wydał odezwę wzywającą robotników do formowania oddziałów ochotniczych.
13	Lekarz miejski, dr J. Stankiewicz wydał odezwę do ludności miasta w sprawie poddania się szczepieniu ochronnemu przeciw tyfusowi brzuszemu i czerwonce.
14	Organizacja Przysposobienia Wojskowego Kobiet zorganizowała szwalnię bielizny osobistej i szpitalnej dla wojska.
15	Ewakuacja 3 samolotów Plutonu Rozpoznawczego (ppor. pilot E. Jereczek, S. Czerwiński i W. Zarudzki) na Kępę Oksywską.

16	Pociąg pancerny „Smok Kaszubski” wrócił na pole walki, przewożąc przez pozycje niemieckie pluton desantowy pod dowództwem por. Wł. Lekkiego celem zabrania odciętych od własnych oddziałów rannych żołnierzy i sanitariuszy. Akcja zakończyła się sukcesem.
17	Mjr Straży Granicznej Fr. Burian został d-cą III Batalionu 2 MPS (po poległym kpt. J. Wierzbowskim).
18	Oddziały niemieckie (368 pułk piechoty) prowadząc walki z Szwadronem Krakusów i 2 komp. IV Baonu ON dotarły – w godzinach wieczornych – do Zagórza i Rumii, zajmując pozycje do ataku.
09.09/10	Nocny wypad Batalionu Marynarzy z Zagórza na Reszki – zakończony niepowodzeniem.
	<p>10 września</p> <p>niedziela</p> <p>Mikołaja z Tolentynu</p> <p>wschód słońca 5.08 - zachód – 18.17</p>
1	Wojska niemieckie zajęły Redę.
2	Przed Komendą Drużyn Robotniczych (ul. Morska 98) zebrało się kilkuset robotników, z których ppłk. St. Wężyk zorganizował batalion (4 kompanie) gdyńskich kosynierów. 1 komp. (150 żołnierzy) dowodził ppor. J. Kąkolewski. 2 komp. (160 żołnierzy) – kpt. rez. lek. Stanisław Rauch. 3 komp. (170 żołnierzy) – por. Burakiewicz a 4 komp. (150 żołnierzy) – por. inż. Lisowski. D-ca plut. żandarmerii został ppor. St. Wolicki.
3	Ppłk. Marian Sołdkowski został zwolniony ze stanowiska szefa sztabu i został dowódcą linii obrony Rumia – Zagórze. Obowiązki Szefa Sztabu LOW przejął mjr dypl. Józef Szerwiński, inicjator i twórca koncepcji walk na szeroką skalę od Wejherowa do Kartuz.
4	Ostrzał przez pancernik „Schleswig Holstein” i torpedowiec „T-196” pozycji obronnych na wzgórzach redłowskich i na Kępie Oksywskiej.

5	Zakończono organizację składów żywnościowych dla wojska.
6	1 MPS osiągnął – w sposób zorganizowany i z zachowaniem gotowości bojowej – Kępę Oksywską (rejon leśniczówki Dębogórze). Wobec strat osobowych (zabitych, rannych i zaginionych) sięgających 40% stanu osobowego pułku, przeprowadzono reorganizację. Rozwiązano 4 i 5 komp. oraz 2 komp. ckm. Rozwiązano też 2 komp. V baonu ON. Powstał jeden baon (4 komp.), komp. ckm i plutony specjalne – ogółem – 800 żołnierzy. Pod koniec dnia pułk zajął pozycje w rej. Suchego Dworu jako odwód dowódcy LOW.
7	I Baon 2 MPS (bez jednej kompanii) został przewieziony do Janowa.
8	Silne natarcie niemieckie na pozycje I Gdyńskiego Baonu ON. Utrata wzg. 169,3.
9	A. Forster wydał rozporządzenia: 1) dotyczące stowarzyszeń i zebrań dla obszarów okupowanych, podległych jemu, jako Naczelnikowi Administracji Cywilnej. Wszystkie polskie stowarzyszenia, zrzeszenia i towarzystwa, także charakteru religijnego, z wyjątkiem kongregacji zakonnych, zostały rozwiązane a ich majątek skonfiskowany. Zakazane zostały wszystkie zebrania „pod gołym niebem”. 2) dotyczące oddania broni, mundurów i odznaki – w terminie dwóch dni od daty ogłoszenia.
10	Ukazał się 209 nr „Dziennika Gdyńskiego”.
11	Wojska niemieckie zajęły Poznań.
	<p>11 września</p> <p>poniedziałek</p> <p><i>Prota i Jacka</i></p> <p>wschód słońca 5.10 - zachód – 18.14</p>
1	1 MPS został podporządkowany dowódcy Morskiej Brygady Obrony Narodowej. Pułk otrzymał zadanie zluzowania II Batalionu Rezerwowego i zajęcia linii obrony Dębogórze – Mrzezino włącznie – do drogi Suchy Dwór – Rumia włącznie.

2	Wojska niemieckie zajęły pn. część Rumi. Próby wdarcia się na Kępę Oksywską zostały powstrzymane przez 6 komp. ppor. A. Olkiewicza z 1 MPS i 1 komp. kpt. Wacława Skubika. Skuteczny ogień artylerii pułkowej. Niemcy ponieśli duże straty, co wywołało represje tzw. Einsatzgruppen (m. in. zarządzono ewakuację mieszkańców z okolic lotniska). Rozstrzeliwano ochotników z Wejherowskiej Kompanii Ochotniczej oraz cywili, wskazywanych przez miejscowych Niemców.
3	Na przedpolu III Batalionu 2 MPS cały dzień trwa walka z nieprzyjacielem, usiłującym włamać się na pozycje obronne.
4	Kolejarze znaleźli w wagonach kolejowych na terenie portu 10 dział plot. Bofors 40 mm wz. 38 przeznaczonych do W. Brytanii. Działa rozdzielono – po 5 szt. dla 1 i 2 MDAPL.
5	Natarcie 3 baonu 89 pułku na pozycje IV Kartuskiego Batalionu ON oraz 374 pułku piechoty na 1 Gdyński Batalion ON. Całodzienna obrona pozycji polskich – ale po wprowadzeniu niemieckiego 3 baonu 368 pułku w lukę między baonami polskimi – oddziały polskie w sposób zorganizowany wycofały się na nowe pozycje między Łężycami a Chwarznem. Niemcy zajęli polanę w Łężycach. Nieskuteczne przeciwnatarcie I i IV Baonów ON oraz I Baonu 2 MPS, który ponosi duże straty.
6	Załoga ORP „Bałtyk”, służącego m.in. jako obóz jeniecki, została wyokrętowana i wcielona do oddziałów obrony Kępy Oksywskiej. Opuszczenie bandery Mar. Woj.
7	Po zaciętych walkach Niemcy zajęli ostatecznie Wielką Wieś.
8	Natarcie 368 pułku piechoty (207 dyw. niemieckiej) na Zagórze i Rumię. Szczególnie zażarte walki o „redutę” – lesiste wzgórze na zachód od Zagórza, bronionej przez 1 komp. por. Kowalskiego i 3 komp. por. Szycy. Pomimo kilkukrotnego przechodzenia „reduty” z rak do rak, redutę utrzymały oddziały polskie. Skuteczna obrona Rumi przez 2 komp. kpt. Adama Pasiewicza. D-ca niemiecki (płk. Oesterreich) zmuszony był ściągnąć posiłki (dwa baony piechoty). Pozycje obrońców zostały zdobyte w późnych godzinach wieczornych.
9	Reichsführer SS Heinrich Himmler wydał zarządzenie o powołaniu (m. in. na Pomorzu) oddziałów Selbstschutzu, nadzorowanego przez SS.
10	W Gdyni wystąpiły trudności w zaopatrzeniu w chleb i inne art. spożywcze.

11	Płk. rez. Ludwik Nieczuja-Ihnatowicz został wojskowym komendantem Oksywia.
09.11/12	1 MPS obsadził 6-kilometrowy odcinek obrony Kępy Oksywskiej od str. północno-zachodniej.
	<p>12 września</p> <p>wtorek</p> <p>Najśw. Im. MB</p> <p>wschód słońca 5.12 - zachód - 18.12</p>
1	Poranny ostrzał artyleryjski i naloty lotnicze na pozycje 1 MPS. 3 komp. poniosła duże straty w Kazimierzu. Nieprzyjaciel wdarł się w rej. Kazimierza i leśniczówki Dębogórze. Przeciwatarcie 6 komp. odrzuciło wroga. Pod koniec dnia ponowny atak Niemców z kierunku Rumi doprowadził do opanowania skraju lasu na płd. od Kazimierza. Przeciwatarcie 6 komp. ponownie odrzuciło Niemców.
2	Zdobycie przez wojska niemieckie Zagórze i Cisowej.
3	Część III Batalionu 2 MPS została wycofana z obrony Gdyni celem wzięcia udziału w natarciu na Redę. Atak 9 komp. (pod dowództwem ppor. Klisia) na zbliżającego się nieprzyjaciela. Niemcy w panice uciekają, pozostawiając 35 zabitych. Wzięto 12 jeńców, wozy taborowe ze sprzętem, wóz amunicyjny, 2 motocykle i 2 ckm. Kontynuując natarcie baon trafia (rejon Pomorzanka) na kolejne tabory niemieckie, które likwiduje. Śpieszące z odsieczą wojska niemieckie okrążają batalion. W walce baon ponosi duże straty. Ranny został d-ca kpt. Ch. Poćwiardowski. Zginął por. Jan Bartoszczyk . Dowództwo przejął d-ca 8 komp. por. M. Kujawa. Z okrążenia udaje się ewakuować 25% stanu. Wycofani żołnierze zostali przekazani jednostkom na Kępie Oksywskiej, wymagającym uzupełnień. III Baon przestał istnieć.
4	Powstanie Straży Obywatelskiej w Gdyni.
5	Atak 2 komp. I Gdyńskiego Batalionu ON, III Batalionu Rezerwowego oraz Szwadronu Krakusów na Szmelkę i Rumię. Rozbicie I baonu 368 pułku piechoty niemieckiej (d-ca mjr. Knobelsdorff). Zdobycie dużej ilości broni i sprzętu. Baon stracił ok. 10 poległych (w tym kpr. Szymański i st. strz. Soroka). Pluton „Gdyńskich Kosynierów”, po zdobyciu broni, przekształcił się w pluton strzelecki. W rejonie Białej Rzeki Polacy zaatakowali stanowisko dowodzenia d-cy 207 dywizji gen. K. Tiedemanna, który uciekł z pola walki, pozostawiając wóz sztabowy z dokumentami. Natarcie na Redę zostało powstrzymane w rej. Białej Rzeki. Na

	rozkaz płk. St. Dąbka baon wrócił do Chyloni (wczesnym rankiem następnego dnia) a następnie na Kępę Oksywską.
6	Zablokowanie północnego wejścia do Basenu Prezydenta przez zatopienie s/s „Wanda” .
7	Natarcie 3 baonów niemieckich na Kępę Oksywską (od strony Rumi), poprzedzone nawałą artyleryjską. Atak załamał się w ogniu obrońców. Po południu Niemcy ponowili atak – również przygotowany ogniem artylerii o największym z dotychczasowych – natężeniu. Głównym celem był Kazimierz. Broniąca Kazimierza 3 komp. 1 MPS praktycznie przestała istnieć. Kontrataki 1 i 6 komp. powstrzymały atak, ale były już zbyt słabe, aby wyrzucić Niemców z Kępy Oksywskiej. 1 MPS stracił w tym dniu poległych 6 oficerów i 120 poległych i rannych strzelców.
8	Atak batalionu SS „Heimwehr Danzig” i komp. z 32 pułku Grenzwache w lukę pomiędzy 3 Baon ON (Pierwoszyno) a pluton ppor. A. Chudego z 2 komp. 1MPS (w Dębogórzcu). Niemcy ponieśli tak wysokie straty, że w panice wycofali się do Mrzezina. Śmierć strzelca Jana Kupki .
9	Atak lotniczy na jednostki polskie przygotowujące się do ataku na Redę. Pociąg „Smok Kaszubski” został poważnie uszkodzony (pozostała lokomotywa i jeden wagon). Zginęli: mat rez. Małeckii mar. Buszko . Pociąg skierowano do Warsztatów Portowych Mar. Woj. gdzie został wyremontowany.
10	Ostrzelanie przez Dyon Trałowców (OORP „Czajka”, „Rybitwa” i „Jaskółka”) pozycji niemieckich w Rewie.
11	Wobec nasilającego się zagrożenia Gdyni od strony północno-zachodniej i uderzenia na 2 MPS od tyłu, płk. St. Dąbek wydał rozkaz o opuszczeniu w dniu 12 tm. wieczorem Gdyni przez oddziały wojskowe i odwrócić na Kępę Oksywską. Ubezpieczenie odwrotu powierzono d-cy plutonu ochrony przeciwdesantowej – ppor. rez. Zygmuntowi Cywińskiemu.
12	Szef Służby Zdrowia Kierownictwa Mar. Woj. kmdr dr Leonard Moszczeński wydał rozkaz o mianowaniu kpt. mar. lek. Augustyna Dolatkowskiego komendantem filii Szpitala Morskiego nr 1 w Babim Dole (3 zespoły operacyjne, 150 miejsc). Kmdt. Szpitala Morskiego nr 2 został dr Edward Eibel. Główny budynek został przeznaczony na bloki operacyjne zaś budynek kwarantanny – na oddział dla lekko rannych. Dwa duże baraki stojące na polanie obok szpitala przeznaczono na oddział dla rekonwalescentów. Wobec dużej liczby rannych, dla łżej rannych zorganizowano szpital w klasztorze Sióstr Miłosierdzia na Oksywiu.

13	W klasztorze na Oksywiu zorganizowano szpital specjalny dla łez rannych.
14	Śmierć na polu walki kmdr. ppor. inż. Zygmunta Horyda .
15	Mjr art. Władysław Kański został d-cą artylerii w sztabie Lądowej Obrony Wybrzeża. Jednostki MDAL włączono do 1 MDAPL.
16	Rozwiązanie Ochotniczych Oddziałów Roboczych.
17	Z Basenu Żeglarskiego przedarł się do Karlskrony jacht „Strzelec II” z 3 oficerami PMH i 2 żeglarzami (kpt. ż.w. Władysław Grabowski).
18	W Warsztatach Portowych Marynarki Wojennej wyremontowano pociąg pancerny „Smok Kaszubski”.
19	W walkach na Kępie Oksywskiej zginął J. Kuczyński .
20	Rozpoczęcie ewakuacji z Gdyni na Kępę Oksywską 2 MPS, 2 i 3 baterii 1 Morskiego Dywizjonu Artylerii Przeciwlotniczej, I, IV i V batalionów ON, kosynierów, Żandarmerii, Policji i części władz cywilnych z Fr. Sokołem. Przekazanie władzy nad miastem naczelnikowi Lucjanowi Skupieniowi. Na Kępie znalazło się ok. 9 tys. żołnierzy (ok. 50% stanu wyjściowego), 120-140 ckm, 14 moździerzy, 23 działa piechoty oraz wielu cywilów.
21	Ewakuacja Szpitala Morskiego nr 2 z budynku Państwowej Szkoły Morskiej do Babiego Dołu.
22	Wojska niemieckie zdobyły Kazimierz, Dębową Górę i Dębogórze. Początek bezpośredniej obrony Kepy Oksywskiej. Płk. St. Dabek uznał ppłk. M. Sołdkowskiego winnym powstałej sytuacji i pozbawił go dowództwa Obrony Kepy. Mjr A. Jabłonowski – d-ca III Bat. ON - został nowym dowódcą odcinka obrony Rumia-Zagórze. Mjr J. Szerwiński przejął obowiązki Szefa Sztabu Dowództwa LOW.
23	Główny Urząd Bezpieczeństwa Rzeszy powołał tzw. Einsatzkommando 16 (d-ca SS-Sturmbannführer Rudolf Tröger – inspektor policji w Gdańsku), dla wykonywania na okupowanych terenach „obowiązków policyjnych w zakresie bezpieczeństwa”. Oddziałem skierowanym do Gdyni dowodził dyr. kryminalny Claas. Głównym celem oddziału była eksterminacja polskiej inteligencji – członków Polskiego Związku

	Zachodniego.
09.12/13	W basenie nr 1 Mar. Woj. na Oksywiu, na rozkaz kmdr. L. Ciszewskiego zatopiono holowniki: „Atlas”, „Tur”, „Tytan” i „Ursus”.
	<p>13 września</p> <p>środa</p> <p>Filipa</p> <p>wschód słońca 5.14 - zachód - 18.09</p>
1	Zakończenie ewakuacji na Kępę Oksywską. Ostatnim oddziałem był II Baon 1 MDAP kpt. L. Kumorkiewicza. Obszar kontrolowany przez LOW zmniejszył się z 130 km ² do 25 km ² . Wsadzenie mostów i przejść na Kępę. Kontrolę nad miastem przejęła Straż Obywatelska. W ostatniej wymianie ognia w bezpośredniej obronie Gdyni zginął d-ca plutonu ochrony przeciwdesantowej 2 MPS – ppor. Zygmunt Cywiński .
2	Natarcie oddz. II Batalionu 2 MPS na pozycje niemieckie w Mostach i Mechelinkach. Natarcie jest bardzo zdecydowane i skoordynowane – nieprzyjacieli porzuca swoje pozycje, ponosząc straty w ludziach i sprzęcie. Wzięto do niewoli 8 żołnierzy. W natarciu polegli: ppor. Franciszek Kruszewski – d-ca plut. ckm i 4 strzelców. Rozbicie III baonu 322 pp niemieckiej. Podczas kolejnych starć poniósł śmierć d-ca 2 komp. MPS ppor. rez. dr Józef Bieniasz . W godzinach wieczornych natarcie niemieckie osiąga Mosty i Mechelinki. Śmierć kpr. Franciszka Ryciuka , osłaniającego odwrót oddz. polskich.
3	Resztki I Batalionu 2 MPS i oddz. 1 MPS podjęły natarcie na wzg. 37,9 na pn-zach. od Dębogórza. Po początkowym powodzeniu (zmuszono do odwrotu obsadę placówek niemieckich na skraju Kępy Oksywskiej, zadając jej duże straty) – wobec nadejścia nowych sił niemieckich oddziały wycofują się do Dębogórza. D-ca baonu kpt. Wysocki zostaje ranny a ppor. J. Perzanowski ginie. Gina również oficerowie 1 MPS: kpt. Wacław Skubik , por. Jan Penconek , ppor. Stefan Kisielewski . Łączne straty wyniosły ok. 200 żołnierzy. Po dwóch dniach walk 1 MPS praktycznie stracił strukturę jednostki wojskowej. Atakujący stracili 137 zabitych (w tym d-ca batalionu i 3 d-ców kompanii) i ok. 270 rannych. Tak osłabione siły wroga nie kontynuowały na tym kierunku działań zaczepnych przez kilka dni.
4	Z lotniska polowego na Obłuzu wystartowały 2 samoloty Lotniczego Plutonu Łącznikowego. Samolot ppor. pil. E. Jereczka (z ppor. rez. T. Nowackim – red. nacz. „Biuletynu IP-H”) wylądował na wyspie Gotland. Samolot por. pil. W. Zarudzkiego (z

	inż. Szpunarem z DOKP) zawrócił.
5	1 Gdański Pułk Piechoty – posuwając się za oddziałami osłonowymi 2 MPS zajął Redłowo i Witomino i doszedł do Gdyni od zachodu. 2 Gdański Pułk Piechoty doszedł do Gdyni od południa.
6	Rozwiązanie Kolumny Gdyńskich Autobusów.
7	Załoga pociągu „Smok Kaszubski” została skierowana do obrony Kępy Oksywskiej.
8	Dyrektywa Generalnego Pełnomocnika Rzeszy ds. Gospodarki Zbrojeniowej w sprawie konfiskaty mienia Państwa Polskiego (państwowego i prywatnego).
9	Powstała jednostka Kriegsmarine – Rejon twierdzy Gotenhafen (Festung Gotenhafen), obejmujący – oprócz miasta i portu Gdyni Mierzeję Helską, Puck i Rumie. Komendantem twierdzy został kmdr Robin Schall-Emden.
13/14	Kuter „Albatros” wypłynął z Helu (za zgodą kadm. J. Unruga) z grupą oficerów (kmdr por. St. Hryniewiecki, kpt. W. Łomidze Wachtang, por. mar. J. Koziółkowski, por. mar. St. Pohorecki i por. mar. inż. St. Radogast-Uniechowski) i dopłynął do Lipawy.
2	Drużyny osłonowe wraz z kosynierami przedostały się do portu handlowego a stamtąd przepłynęły na Kępę Oksywską.
	<p>14 września</p> <p>czwartek</p> <p><i>Podwyższenia św. Krzyża</i></p> <p>wschód słońca 5.16 - zachód – 18.06</p>
1	Zajęcie Gdyni przez 1 i 2 gdańskie Pułki Piechoty. Lucjan Skupień przekazał miasto dowódcy oddziałów niemieckich, gen. mjr. Friedrichowi Eberhardtowi. W budynku Komisariatu Rządu zorganizowano sztab generała.
2	Na żądanie gen. F. Eberhardta zgłosiło się ok. 100 przedstawicieli władz cywilnych, organizacji społecznych, służb komunalnych i przedsiębiorstw jako zakładników,

	m.in: S. Borkowski, W. Brzeziński, B. L. Budka, M. Bukowski, S. Byjos, J. Czarliński, St. Jagodziński, W. Karpowicz, Wł. Kiedrowski, R. Klejn, A. Kozłowski, ks. J. Lesiński, St. Łęgowski, L. Michalski, L. I. Neugebauer, K. Piątkowski, J. Skubiszewski, L. Skupień, ks. J. Szarkowski, Fr. Szwarc, ks. A. Wysiecki. Internowano wielu mieszkańców – gł. Grabówka, zebranych na placu koło dworca kolejowego (w tym m. in. księży: A. Wysieckiego, J. Lesińskiego, J. Szarkowskiego, Z. Wieckiego). Po kilku godzinach internowani odbyli 10 – godzinny marsz do Gdańska, gdzie osadzono ich w budynku „Victoria Schule”.
3	Niemcy przystąpili do usuwania wszelkich oznak polskości Gdyni (flagi, godła, afisze, pomniki itp.).
4	Do Basenu Żeglarskiego wpłynęły pierwsze okręty niemieckie. Nawiązanie przez nie kontaktu z oddziałami zajmującymi Gdynię od strony lądu.
5	Utworzenie na zajętych ziemiach Pomorza XX Okręgu Wojskowego Rzeszy. Dowódcą okręgu został gen. art. Walther Heitz. Szefem Zarządu Cywilnego został Albert Forster – szef zarządu administracji cywilnej terytorium Gdańska – i szef gdańskiej organizacji NSDAP.
6	Mianowanie nadburmistrza Sopotu – SS Oberführera Horsta Schlichtinga nadburmistrzem Gdyni. Kier. NSDAP (kreisleiter) został Erich Temp.
7	Siedziba Dowództwa LOW została ewakuowana na Kępę Oksywską
8	D-ca „Szwadronu Krakusów” został ranny. Dowództwo przejął por. kaw. Spyrłak.
9	Oddz. pod dow. kpt. Antoniego Kowrygo (2 kompanie) odbija Mosty i Mechelinki, zdobywając wiele sprzętu. W obu miejscowościach zorg. placówki obronne. Po kilku godzinach natarcie niemieckie zajmuje ponownie obie miejscowości.
10	Natarcie wojsk niemieckich na pozycje I Gdynińskiego Baonu ON (wzg. 41 i wzdłuż drogi Kosakowo-Kazimierz). Skuteczne przeciwnatarcie 2 komp. (d-ca ppor. B. Ćwilewicz) wsparte ogniem artylerii. Niemcy wycofali się na pozycje wyjściowe.
11	Z resztek III Baonu 2 MPS oraz z innych rozbitych oddziałów został sformowany nowy batalion pod dowództwem por. T. Sozańskiego.
12	Lotnictwo niemieckie zbombardowało port w Jastarni. Zatopienie OORP „Jaskółka”,

	„Czapla” i „Pomorzanin”.
	<p>15 września</p> <p>piątek</p> <p>Nikodema</p> <p>wschód słońca 5.18 - zachód -18.04</p>
1	Pierwsza, poważniejsza próba wyrzucenia Niemców z Kępy Oksywskiej. Płk. St. Dąbek zarządził koncentryczne natarcie 1 MPS (przez Dębogórze na Dębowa Górę i Kazimierz) i baonu pod dow. por. T. Sozańskiego – z rej. płd. zach. Kosakowa na płd. wsch. Dębogórze. I Baon MPS i baon por. Sozańskiego wykonały natarcie na wyznaczonych osiach. Natarcie wspierała komp. I Gdyńskiego Baonu ON i kompania ochotnicza por. Raucha. Z braku amunicji natarcie nie otrzymało wsparcia artyleryjskiego. Całodzienne walki – pomimo początkowych sukcesów - wyczerpały oddziały polskie. Wobec stałego napływu nowych sił niemieckich, ponosząc straty, obrońcy wycofali się. Zginął d-ca 4 komp. 2 MPS – por. Tadeusz Kondracki .
2	II Baon 2 MPS ponownie zajmuje Mosty i Mechelinki. Nieprzyjaciel rozpoczął całodzienny i całonocny ostrzał artyleryjski obu miejscowości.
3	Władze okupacyjne internowały ok. 4.000 mieszkańców Gdyni. Wielu z nich osadzono w KL Stutthof i innych miejscach odosobnienia i pracy przymusowej.
4	Natarcie artyleryjskie i lotnicze na pozycje LOW na Kępie Oksywskiej. Zniszczenie jednej ze składnic amunicji w Wąwozie Ostrowskim.
5	Ostrzelanie przez 1 baterię 1 MDAPł samolotów niemieckich na lotnisku polowym k. wzg. 14 (między Mostami a Rewą). Niemcy stracili 15 samolotów (w tym 9 zniszczonych i 6 uszkodzonych).
6	Niemieckim wojskowym komendantem Gdyni został Kpt. zur See Robin Schall-Emden.
7	W Szpitalu Morskim nr 1 w Babim Dole liczba rannych wyniosła 2.000. Szczególną ofiarnością wyróżniali się por. lek. Władysław Tomankiewicz, por. rez. lek. I. Klejman, ppor., ppor. lek. J. Hofman, siostry zawodowe: Łatyńska, Potrzebowska, Skawińska i pielęgniarki – Nagórska i Zofia Dolatkowska.

8	W walkach na Kępie Oksywskiej zginął por. rez. adw. Henryk Reclaw .
9	Na cmentarzu komunalnym w Gdyni pochowano kilkuset poległych żołnierzy niemieckich.
10	ORP „Wilk” przedostał się na Morze Północne.
11	Niemcy rozbili 2 komp. I Gdyńskiego Baonu ON i opanowali jej stanowiska na pn. od Kosakowa.
12	Osadzeni w budynku „Victoria Schule” mieszkańcy Gdyni zostali skierowani na teren Westerplatte z zadaniem usunięcia śladów walk. W trakcie tych prac natrafiono na poległych/zmarłych z ran obrońców.
15/16	Wypad 3 baonu 1 Morskiego Dywizjonu Artylerii Przeciwlotniczej na placówkę niemiecką w rej. elektrowni „Gródek” w porcie, którą zlikwidowano.
2	Przeciwnatarcie I Gdyńskiego Baonu ON, podporządkowanego mu baonu por. T. Sozańskiego, IV Baonu ON i 3 komp. 2 MPS na pozycje niemieckie w Kazimierzu – bez powodzenia.
	<p>16 września</p> <p>sobota</p> <p><i>Korneljusza i Cypriana</i></p> <p>wschód słońca 5.20 - zachód – 18.01</p>
1	Władze okupacyjne internowały dalszych ok. 3.000 mieszkańców Gdyni.
2	Ostrzał przez pancernik „Schleswig Holstein” Kępy Oksywskiej i Obłuża. Zniszczenie magazynu żywności. Naloty bombowców nurkujących i wodnopłatowców. Dramatyczne położenie ludności cywilnej, która coraz natarczywiej usiłowała wydostać się z terenów walk i domagała się poddania się żołnierzy polskich.
3	Niemcy ścięli dąb rosnący na środku ul. Portowej.

4	Opuszczenie przez 2 MPS Mostów i Mechelinek. Zorganizowanie nowej linii obrony na wysokości wzg. 43,0 – Pustki Pierwoszyńskie – Stefanowo – Pierwoszyno. Walka z przenikającymi patrolami niemieckimi. Śmierć por. Józefa Mikołajczyka .
5	Fr. Sokół został wezwany przez Dowódcę Morskiej Obrony Wybrzeża – kontradmirała J. Unruga do stawienia się w jego sztabie na Helu – jako ppor. rez.
16/17	Na wezwanie Dowódcy Morskiej Obrony Wybrzeża, Fr. Sokół oraz ppor. rez. Zygfryd Powalowski i inni przedstawiciele Sądu Wojskowego odpłynęli z Kępy Oksywskiej do Jastarni a następnie do schronu dowództwa MOW w Juracie. Fr. Sokół otrzymał przydział do Sztabu MOW, zachowując obowiązki Komisarza Cywilnego Rządu przy Dowódcy Floty.
	<p>17 września</p> <p>niedziela</p> <p><i>Stygmat. Św. Franciszka</i></p> <p>wschód słońca 5.22 - zachód - 17.58</p>
1	Rozbicie 2 Baonu Rezerwowego w rej. Cechy 14.4.
2	Start trzeciego samolotu Lotniczego Plutonu Łącznikowego do Warszawy. Awaria silnika i katastrofa morska samolotu k. Oksywia. Śmierć pilota – mata Stefana Czerwińskiego .
3	Kpt. Antoni Kowrygo został d-cą improwizowanego III Baonu rez. 2 MPS.
4	Odparcie natarcia niemieckiego na pozycje obronne 4 i 5 komp.
5	ORP „Sęp” został internowany w Sztokholmie
17/18	Przeciwnatarcie 1 MPS (ok. 400 strzelców) na pozycje niemieckie zagrażające Suchemu Dworowi.

	<p>18 września</p> <p>poniedziałek</p> <p><i>NM Bolesnej</i></p> <p>wschód słońca 5.23 - zachód - 17.56</p>
1	Natarcie komp. kpt. A. Jasiewicza i Szwadronu Krakusów na Pogórze, które utrzymali do końca dnia.
2	Silny ostrzał pozycji obronnych na Kępie Oksywskiej pancernika „Schleswig-Holstein” i artylerii lądowej. Śmierć (podczas wykonywanej operacji) lekarza pułku w 2 MPS – por. lek. Włodzimierza Tomankiewicza (wraz z pacjentem i pielęgniarką).
3	Zajęcie przez oddziały niemieckiej 207 dyw. piechoty Suchego Dworu. Podejście Niemców pod Młyn Kaina. Zdobycie wzg. 63,1. Wycofanie się wojsk polskich na pozycje na Pogórze i Starym Obłuzu. Kontratak baonu kpt. A. Kowrygo odzyskuje rejon Młyna Kaina ale Suchy Dwór pozostaje w rękach niemieckich. Baon pozostawia na odzyskanych terenach posterunki a sam zajmuje pozycje w rejonie strzelnicy. Poległ ppor. Czesław Łaniecki .
4	Natarcie 2 Gdańskiego Pułku Piechoty na Kępę Oksywską od strony miasta. Zajęcie kolonii Obłuze. Śmierć ppłk. Mariana Sołodkowskiego .
5	Śmierć najmłodszego obrońcy Oksywia – 14-letniego łącznika – H.O. Alfreda Dyducha .
6	Odparcie ataku niemieckiego na Kosakowo.
7	Natarcie 1 MPS na pozycje niemieckie na wzg. 14.4 – bez powodzenia.
18/19	Całonocny ostrzał artyleryjski Kępy Oksywskiej.
2	Nocny wypad oddz. złożonego z rozbitków III Baonu 2 MPS – ostatni w obronie Gdyni.

3	ORP „Ryś” został internowany w porcie w szwedzkim porcie Stävnas.
	<p>19 września</p> <p>wtorek</p> <p><i>Januarego bp.</i></p> <p>wschód słońca 5.25 - zachód - 17.53</p>
1	Rozwiązanie Szkoły Podchorążych Mar. Woj. w Horodyszczu.
2	Siły Lądowej Obrony Wybrzeża na Kępie Oksywskiej zmniejszyły się do ok. 1500 żołnierzy i marynarzy. Skończyła się amunicja artyleryjska. Koncentryczny atak wojsk niemieckich, wspierany ogniem okrętów Kriegsmarine, rozbija system obrony Babiego Dołu. Rozbicie II Baonu w rejonie strzelnicy. Rozbicie 4 i 5 kompanii w rejonie folwarku Stefanowo.
3	Utrata osiedla „Paged”.
4	Śmierć mjr. art. Władysława Kańskiego .
5	Utrata Koszar Marynarki Wojennej na Oksywiu (ok. godz. 17).
6	Otoczenie ostatniej pozycji obronnej na północnym, zalesionym stoku w Babim Dole – siedziby Dowództwa LOW. Płk. St. Dabek (ranny) zameldował kontradmirałowi Józefowi Unrugowi o zdobyciu przez Niemców Kępy Oksywskiej. Walcząc z atakującymi Niemcami, wobec beznadziejnego położenia, płk. St. Dabek strzałem z pistoletu odebrał sobie życie.
7	D-ca 2 Morskiego Pułku Strzelców – płk. Ignacy Szpunar wydał (o godz. 17.15) rozkaz zakończenia walk. Por. Z. Pernak i ppor. W. Michalik zostali delegowani do omówienia warunków poddania się. W walkach od 1-19 września poległo ok. 300 oficerów, podoficerów i szeregowych 2 MPS.
8	Kpr. Żordzich wysadził w powietrze skład amunicji w Babim Dole.

9	Nadanie Gdyni niemieckiej nazwy – Gotenhafen.
10	Przyjazd do Gdyni Adolfa Hitlera.
09.20	Pogrzeb płk. St. Dąbka i dr. Włodzimierza Tomankiewicza na Oksywiu w asyście 20 polskich i 4 niemieckich oficerów.
2	Ochotniczki z Przynależności Wojskowej Kobiet pod kierownictwem kmdt. A. Łuszczkiewiczowej oraz por. rez. D. Skibniewskiej rozpoczęły akcję pochówku i identyfikacji poległych obrońców Kępy Oksywskiej, przerwana przez Niemców.
3	ORP „Wilk” dotarł do W. Brytanii.
09.21	A. Hitler w tow. marszałka Rzeszy Hermanna Göringa odwiedził pola bitewne na Kępie Oksywskiej.
2	Do portu gdańskiego wpłynął niemiecki pancernik „Schlesien”.
3	Zwolniono grupę 30 zakładników.
4	Na terenie Etapu Emigracyjnego powstał „Obóz zbiorczy polskiej inteligencji” (Sammelkonzentrationslager der polnischen Intelligenz). Osadzono w nim mieszkańców Gdyni, Gdańska, Wejherowa (m. in. T. Bolduana, E. Łakomego, H. Roszczyński, ks. W. Hoeffta, K. Sołtysika, A. Olszewskiego, J. Augustyńskiego), policjantów (wziętych do niewoli) i wielu innych.
	<p>23 września</p> <p>sobota</p> <p><i>Tekli pn.m.</i></p> <p>wschód słońca 5.33 - zachód – 17.43</p>
1	W szpitalu zmarł kpt. Izajasz Chwalimir Pochwałowski.

	<p>25 września</p> <p>poniedziałek</p> <p><i>Władysława</i></p> <p>wschód słońca 5.36 - zachód - 17.38</p>
1	Gen. dyw. Wł. Sikorski objął dowództwo nad tworzącym się we Francji Wojskiem Polskim.
2	ORP „Żbik” został internowany w szwedzkiej porcie Sandhamn.
3	Pojedynek artyleryjski baterii H. Laskowskiego z pancernikami: „Schleswig Holstein” i „Schlesien”. Bateria uzyskała co najmniej dwa bezpośrednie trafienia pancernika „Schlesien”. Ranny został dowódca baterii kpt. mar. Zbigniew Przybyszewski.
	<p>26 września</p> <p>wtorek</p> <p><i>Cyprjana i Justyny mm.</i></p> <p>wschód słońca 5.38 - zachód - 17.36</p>
1	Narada kadm. J. Unruga, kmdr. dypl. S. Frankowskiego i Fr. Sokoła nt. ewakuacji części ludności cywilnej z półwyspu na tereny zajęte przez Niemców.
	<p>27 września</p> <p>środa</p> <p><i>Kosmy i Damiana mm.</i></p> <p>wschód słońca 5.40 - zachód - 17.33</p>
1	Fr. Sokół wraz z oficerami Dowództwa Morskiej Obrony Wybrzeża zorg. flotyllę ok. 70 kutrów, na których ewakuowano do Pucka część mieszkańców Jastarni

	(obniżających wolę dalszej walki z Niemcami).
2	Kolejny pojedynek artyleryjski baterii Laskowskiego (dowódca kpt. mar. Bohdan Mańkowski) z pancernikami: „Schleswig-Holstein” i „Schlesien”. Okręty niemieckie zostały trafione i wycofały się do Gdańska.
3	Powstała konspiracyjna organizacja harcerzy – „Szare Szeregi”.
4	Wojska niemieckie zajęły Warszawę.
	<p>28 września</p> <p>czwartek</p> <p>Wacława kr.</p> <p>wschód słońca 5.42 - zachód - 17.31</p>
1	Wobec zajęcia przez Niemców Warszawy, Rejon Umocniony Hel pozostał ostatnim obszarem zorganizowanej władzy państwowej – reprezentowanej przez Komisarza Rządu Fr. Sokoła i Dowódcę MOW – kadm. J. Unrugą.
2	Fr. Sokół zorganizował drugą ewakuację cywilów z półwyspu do Pucka.
3	Gen. płk. Gerd v. Rundstedt został mianowany naczelnym zwierzchnikiem wojskowym dla obszarów Polski, zajętych przez armię niemiecką – z dniem 3 października 1939 r. Podlegały mu wszystkie okręgi wojskowe. Zwierzchnikiem cywilnym dla tych obszarów został Hans Frank.
	<p>29 września</p> <p>piątek</p> <p>Michała Archanioła</p> <p>wschód słońca 5.43 - zachód - 17.28</p>

1	Wojskowy Głównodowodzący na Gdańsk – Prusy Zachodnie polecił dowódcy Twierdzy Gotenhafen ewakuować wszystkich „nieniemieckich elementów z miasta”. Zakończenie misji wojewody pomorskiego Władysława Raczkiewicza.
	<p>30 września</p> <p>sobota</p> <p><i>Hieronima DK</i></p> <p>wschód słońca 5.45 - zachód – 17.26</p>
1	Dymisja rządu premiera gen. dyw. dr. Felicjana Sławoja-Składkowskiego.
2	Prezydentem RP został (w Paryżu) Władysław Raczkiewicz. Funkcję premiera, Min. Spr. Wojskowych i Min. Sprawiedliwości objął gen. dyw. Władysław Sikorski.
3	Wojska niemieckie - po silnym ostrzale artyleryjskim - zdobyły Chałupy i Kuźnicę. Obrońcy zdetonowali ładunek wybuchowy (ok. 20 t.) umieszczony na przedpolu Kuźnic. Powstała wyrwa uczyniła Rejon Umocniony Hel wyspą. Zacięte walki o 4 forty na przedpolu Jastarni.
4	Część zakładników przetrzymywanych w obozie zbiorczym (Etap Emigracyjny) przewieziono do więzienia w Gdańsku.
	wrzesień
1	Kpt. art. A. Ratajczyk został d-cą baterii „Canet” na Oksywiu.
2	Kpt. mar. A. Kremer został (ostatnim) d-cą ORP „Bałtyk”
3	Instytut Bałtycki w Gdyni wydawał „Biuletyny codzienne” o sytuacji międzynarodowej i codziennej.
4	Zakończono budowę kamiennicy przy ul. Świętojańskiej 55 (na zlecenie f-my „Zakłady Przemysłowe M. Krenski”).

5	Ukazał się 9 nr miesięcznika „Praca na Morzu”.
6	Komisarz Rządu powołał Komisję Odbiorczą dla oszacowania zasobów żywnościowych w strefie Obszaru Nadmorskiego.
7	Masowe aresztowania i represje wobec mieszkańców Gdyni. Grabieże i niszczenie majątku prywatnego, miejskiego i państwowego na terenie miasta. Zlikwidowano wszystkie polskie instytucje, organizacje i urzędy. Zmieniono nazwy ulic i usunięto wszelkie polskie symbole.
8	W strefie wolnocłowej znaleziono w wagonach kolejowych 6 tys. polskich hełmów, przeznaczonych na eksport. Hełmy przekazano wszystkim oddziałom rezerwowym i ochotniczym.
9	W dniach obrony Wybrzeża ukazywał się „Dziennik Bałtycki” (w formie dwóch zeszytowych kartek).
10	Ks. bp. dr St. W. Okoniewski opuścił Polskę, udając się do Lizbony.
	<p>1 październik</p> <p>niedziela</p> <p><i>Jana z Dukli</i></p> <p>wschód słońca 5.47 - zachód - 17.23</p>
1	Kadm. J. Unrug wydał rozkaz nr 28 o zawieszeniu broni. Wysłanie kmdr. dypl. M. Majewskiego i kpt. mar. Antoniego Kasztelana na rozmowy kapitulacyjne z dowództwem niemieckim w Sopocie. Podpisanie protokołu kapitulacyjnego.
2	Obrońcy Helu rozpoczęli niszczenie broni. Zatopione zostały okręty: „Komendant Piłsudski”, „Żuraw”, „Czajka”, „Rybitwa” i pływające zbiorniki ropy (przebudowane z byłych torpedowców „Kujawiak” i „Podhalanin”).
3	Niemiecki poławiacz min „M 85” wpłynął na minę postawioną przez ORP „Żbik” i zatonął razem z 24 marynarzami. Zatonął też kuter „Muhlhausen”.

01/02	Grupa oficerów (kpt. J. Milisiewicz, kpt. mar. E. Ceceniewski, kpt. mar. K. Korsak-Sawicz, por. mar. A. Górski, por. mar. T. Męczyński, ppor. mar. M. Tarczyński) wypłynęła na kutrze „Batory” z Helu i dotarła do Szwecji.
	<p>2 października</p> <p>poniedziałek</p> <p>Matki Boskiej Różanej</p> <p>wschód słońca 5.49 - zachód - 17.21</p>
1	<p>O godz. 11 nastąpiło przekazanie Rejonu Umocnionego Hel wojskom niemieckim. Jeńcy (w tym kadm. J. Unrug i ppor. mar. rez. Fr. Sokół) zostali przewiezieni i osadzeni w budynkach Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni. W walkach na półwyspie zginęło 100 żołnierzy i marynarzy, rannych zostało 150. Do niewoli poszło 3600. W walkach zatopione zostały niemieckie okręty: „Tiger” i M-85, uszkodzono pancernik „Schleswig-Holstein”, 2 niszczyciele i mniejsze jednostki. Zestrzelono 52 samoloty (36 nad Rejonem Umocnionym Hel).</p>
	<p>4 października</p> <p>środa</p> <p><i>Franciszka z Asyżu</i></p> <p>wschód słońca 5.53 - zachód - 17.15</p>
1	<p>Jeńcy wojenni osadzeni w Państwowej Szkole Morskiej (189 osób) zostali wyprowadzeni na dworzec kolejowy i pociągiem osobowym wysłani do obozu Oflag XB Nürnberg w Dolnej Saksonii.</p>
	<p>5 października</p> <p>czwartek</p> <p><i>Placyda m.</i></p> <p>wschód słońca 5.55 - zachód - 17.13</p>

1	Szef administracji cywilnej w Gdańsku wydał wytyczne dla komisarza państwowego w Gotenhafen dot. ewakuacji ludności cywilnej z Gdyni.
	<p>8 października</p> <p>niedziela</p> <p><i>Brygidy pn.</i></p> <p>wschód słońca 6.01 - zachód - 17.05</p>
1	Kanclerz III Rzeszy wydał dekret o włączeniu do Niemiec obszaru województwa pomorskiego (oraz: poznańskiego, górnośląskiego, większej części łódzkiego i części krakowskiego). Rozpoczęcie akcji masowych, niezwykle brutalnych wysiedleń mieszkańców Gdyni do miejscowości w głębi Polski.
2	Kanclerz III Rzeszy wydał dekret o podziale i administracji terenów wschodnich. Powstał Okręg Rzeszy Gdańsk – Prusy Zachodnie, obejmujący rejencje: gdańską, kwidzyńską i bydgoską. Miasto Gotenhafen należało do rejencji gdańskiej. Na czele okręgu stanął – jako „Namiestnik Rzeszy” – A. Forster.
	<p>12 października</p> <p>czwartek</p> <p><i>Maksymiliana b.</i></p> <p>wschód słońca 6.08 - zachód - 16.56</p>
1	Kanclerz III Rzeszy wydał zarządzenie o utworzeniu tzw. „Generalnego Gubernatorstwa” z mocą obowiązująca od 26 tm.
2	Wysiedlenie ok. 4000 mieszkańców Orłowa (w tym 1300 dzieci) do obozu przejściowego w Gdyni o skrajnie niehumanitarnych warunkach (zagęszczenie, brak warunków higienicznych i zdrowotnych). Stwierdzono kilkadziesiąt przypadków tyfusu i szkarlatyny.
	13 października

	<p>piątek</p> <p><i>Edwarda kr.</i></p> <p>wschód słońca 6.10 - zachód - 16.53</p>
1	Zarząd Cywilny terenów okupowanych określił zasady postępowania wobec kościołów katolickich w Gdyni.
	<p>14 października</p> <p>sobota</p> <p><i>Kaliksta pap. m.</i></p> <p>wschód słońca 6.12 - zachód - 16.51</p>
1	ORP „Orzeł” wpłynął do portu Rosyth w Wielkiej Brytanii.
	<p>19 października</p> <p>czwartek</p> <p><i>Piotra z Alkant.</i></p> <p>wschód słońca 6.22 - zachód - 16.39</p>
1	Konferencja u komisarza miasta – Matthäsa w sprawie akcji przesiedleńczej, z udziałem komisarza, kpt. Schomburga (Komenda twierdzy Gotenhafen), Claasena – szefa Gestapo, przedstawicieli centrali imigracyjnej, prezydenta policji, przedstawicieli firm węglowych, przedstawicieli N.S.V., naczelników wydziałów. Ogłoszenie decyzji gauleitera A. Forstera o upoważnieniu komisarza miasta do sprawowania wyłącznej władzy rozkazodawczej w mieście. Ustalono, że w mieście należy zatrzymać 5000 wykwalifikowanych polskich mieszkańców (plus ich rodziny) i ok. 80 rybaków (Kaszubów).
2	Z Gdyni wysiedlono kolejną 1.687 osób w okolice Kielc.

	<p>20 października</p> <p>piątek</p> <p><i>Jana Kantego</i></p> <p>wschód słońca 6.24 - zachód - 16.37</p>
1	Władze niemieckie aresztowały wszystkich księży przebywających w Pelplinie. Ks. sufragan K. Dominik został osadzony w areszcie domowym.
2	Z Gdyni wysiedlono kolejną 1.418 osób w okolice Kielc.
	<p>21 października</p> <p>sobota</p> <p><i>Urszuli pn.m.</i></p> <p>wschód słońca 6.26 - zachód - 16.35</p>
1	Niemcy zamordowali w Lesie Szpęgawskim k. Starogardu pacjentów Zakładu Psychiatrycznego w Kocborowie, w tym mieszkańców Gdyni.
	<p>23 października</p> <p>poniedziałek</p> <p><i>Seweryna bp.</i></p> <p>wschód słońca 6.29 - zachód - 16.30</p>
1	Księża dekanatu gdyńskiego zostali wezwani do siedziby Gestapo (budynek f-y „Polskarob” przy ul. Korzeniowskiego) i przesłuchani. Zwolniono księży: K. Przewoskiego, T. Danielewicza (parafia oksywka), P. Lubińskiego (proboszcz W. Kacka), R. Wiśniewskiego (proboszcz Orłowa-Kolibek), M. Żurka (dyr. „Caritasu”). Zatrzymano: T. Turzyńskiego, J. Bieńkowskiego, P. Dunajskiego, K. Kalisza, J. Zakrzewskiego, Cz. Rackiego, B. Olkiewicza, J. Mówińskiego, A. Fierka, 9 jezuitów (oo. B. Blajer, J. Borysiak, J. Brodowski, Cz. Głowa, J. Konewecki, J. Majkowski, K. Sudy, W.

	Wątróbski, E. Ząbek) i franciszkanina H. Jamróga.
2	Z Gdyni wysiedlono 1.000 osób w okolice Kielc.
	24 października wtorek <i>Rafała</i> wschód słońca 6.31 - zachód - 16.28
1	Z Gdyni wysiedlono 1.470 osób w okolice Kielc.
	25 października środa <i>Chryzanta, Darii</i> wschód słońca 6.33 - zachód - 16.26
1	Z Gdyni wysiedlono 2.886 osób w okolice Kielc.
10.26	Niemiecka administracja cywilna przejęła od wojska zarząd terenów okupowanych.
2	Z Gdyni wysiedlono 2854 osób w okolice Kielc.
	30 października poniedziałek wschód słońca 6.44 - zachód - 16.15
1	Dowódca SS i Policji III Rzeszy – Heinrich Himmler wydał zarządzenie w sprawie wysiedlenia z okręgu Gdańsk-Prusy Zachodnie od listopada 1939 r. do lutego 1940 r.

	wszystkich Żydów i wszystkich Polaków, pochodzących z „Kongresówki”.
	październik
1	Poza osobami wysiedlonymi w trybie przymusowym, z Gdyni wyjechało ok. 38 tys. mieszkańców (pociągami: ok. 8 tys. osób do Warszawy, ok. 8 tys. osób na Śląsk, ok. 4,7 tys. osób do Poznania i ok. 1,8 tys. osób do Kartuz oraz na furmankach, rowerach itp. – ok. 10 tys.). W mieście pozostało ok. 50 tys. Polaków.
	2 listopad czwartek wschód słońca 6.50 - zachód – 16.09
1	Księża zatrzymani 23.09 zostali przewiezieni do KL Stutthof.
	4 listopad sobota wschód słońca 6.54 - zachód – 16.05
1	Kościół parafii NMP Królowej Polski został przemianowany na kościół ewangelicki.
	8 listopad środa wschód słońca 7.02 - zachód – 15.57
1	Rozpoczęcie rozbiórki uszkodzonego w czasie walk kościoła św. Józefa w Kolibkach.
	10 listopad piątek

	wschód słońca 7.05 - zachód - 15.54
1	Statek „Kościuszko” (bazujący w Devonport) przemianowano na ORP „Gdynia”. Okręt stał się siedzibą Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej, Szkoły Specjalistów Floty, Kadry Marynarki Wojennej i innych jednostek.
	<p>11 listopad</p> <p>Sobota</p> <p>Święto Niepodległości</p> <p>wschód słońca 7.07 - zachód -15.52</p>
1	Władze niemieckie nakazały zebrać się wszystkim mieszkańcom Obłuża przed kościołem. W wyniku selekcji, mężczyzn zdolnych do pracy odesłano do obozu pracy. Wybrano 10 harcerzy w wieku od 16-20 lat, których publicznie rozstrzelano.
2	W lasach piaszniczych rozpoczęto realizację „Operacji Tannenberg”, polegającej na likwidacji polskich kadr kierowniczych. Wśród rozstrzelanych było co najmniej 600 mieszkańców Gdyni, w tym zakładnicy z 14 września 1939 r.

źródło/ opr.: Ryszard Toczek - Kronika Gdyni 1918-1939